

Protocol informatieverstrekking gescheiden ouders

Protocol

- Bij inschrijving van de leerling wordt melding gedaan van de gezinsrelatie waarin deze opgroeit en er wordt melding gedaan van de gezagsrelatie met betrekking tot de afzonderlijke ouders. Indien van toepassing zijn de adressen van beide ouders bij de school bekend en de relevante passages uit het ouderschapsplan (informatierecht) en de beschikking van de (kinder)rechter. Bij wijzigingen dienen de ouders de verantwoordelijke afdelingsleider en mentor daarvan direct op de hoogte te brengen met overlegging van de gerechtelijke stukken. Wanneer beide ouders gezamenlijk het ouderlijk gezag hebben (of na echtscheiding hebben behouden), dan blijven zij in gelijke mate recht op informatie door de school houden. Ook in dit geval zijn beide adresgegevens bij de school bekend.
- In geval van echtscheiding of verbreking van de relatie tussen ouders, neemt de school tussen beide ouders een neutrale positie in. De school onthoudt zich van betrokkenheid bij conflicten tussen de ex-partners en doet geen uitspraken. Zij richt zich primair op haar pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid naar de leerling.
- Er is een verplichting van ouder tot ouder om informatie te verstrekken. De ouder die belast is met het gezag moet de andere ouder, die niet met het gezag belast is, op de hoogte te stellen en te raadplegen bij belangrijke aangelegenheden.
- Alle ouders met gezag hebben het hetzelfde recht op informatie en consultatie door de school. De wet maakt geen onderscheid tussen verzorgers en niet-verzorgers.
- Welke informatie de school op verzoek van de ouder, bij wie de leerling niet woont, aan hem/haar verstrekt, is afhankelijk van de wettelijke positie ten opzichte van de leerling:
 1. In geval van (mede) gezag omvat de informatieverstrekking ten minste:
 - Het verstrekken van de schoolgids, de periodebrieven, de rapporten/ toetsresultaten van de leerling in kwestie, overige relevante informatie over de leerling;
 - Uitnodiging voor ouderavond en op ouders gerichte schoolactiviteiten
 - Verzoeken om toestemming voor begeleiding en onderzoek van de leerling in het kader van diens schoolloopbaan;
 - Inzage in de door de school vastgelegde persoonsgegevens, zoals het leerlingendossier wanneer de leerling jonger is dan 16 jaar.

Uitgangspunt hierbij blijft dat beide ouders op gelijke wijze geïnformeerd en geconsulteerd worden. Met andere woorden er is geen sprake van onderscheid tussen verzorger en niet-verzorger. Dit staat nog los van het feit dat in geval van co-ouderschap dit onderscheid niet te maken is.

2. De niet met het gezag belaste ouder ontvangt op zijn/haar verzoek informatie over belangrijke feiten en omstandigheden en op basis van jurisprudentie: rapporten, informatie rond profielkeuzes, informatie met betrekking tot de schoolloopbaan, specifieke problemen tenzij;
 - De informatie ook niet aan de met het gezag of verzorging belaste ouder zou worden verstrekt
 - Het belang van de leerling zich daartegen verzet. Indien de school een verzoek om informatie afwijst, zal zij dit met redenen kenbaar maken aan verzoeker/verzoekster.
- De uitnodiging voor een ouderavond/ 10-minutengesprek betreft een gezamenlijk gesprek voor beide ouders. Partners van ex-echtgenoten worden alleen uitgenodigd indien de andere ouder hiertoe schriftelijke toestemming heeft gegeven.
 - De school respecteert de gezinssituatie waarin de leerling feitelijk leeft. Zij heeft echter geen informatieplicht naar een nieuwe partner van een ouder, ook niet als deze deel uitmaakt van het gezin waarin de leerling opgroeit.
 - Als de leerling 18 jaar of ouder is dan verloopt de informatie van school altijd via de leerling. Als een leerling 16 jaar of ouder is, dan heeft alleen de leerling inzage in zijn of haar leerlingdossier.

Informatievoorziening aan gescheiden ouders

Indien de ouders van een leerling gescheiden zijn, is het belangrijk dat er duidelijkheid is over de manier waarop de communicatie over de vorderingen van de leerling verloopt. De school heeft daarom een protocol ontwikkeld hoe het met deze regels omgaat.

De school volgt de wettelijke regels met betrekking tot de informatieplicht jegens gescheiden ouders. Dat betekent dat de school ervan uitgaat dat ouders die beiden het ouderlijk gezag verkregen hebben elkaar informeren met betrekking tot zaken rondom hun zoon of dochter. Beide ouders zijn dan ook gezamenlijk welkom bij de ouderavonden en 10-minutengesprekken. Voor een leerling wordt altijd max. één 10-minutengesprek ingepland. Mocht één ouder aanwezig zijn dan gaan we er vanuit dat de andere ouder geïnformeerd wordt.

Welke ouder heeft recht op welke informatie.

Hieronder vind je een schema waarin je kan vinden welke ouder recht heeft op welke informatie.

Voor wie	Alle informatie	Beperkte informatie	Geen informatie
Ouders die met elkaar zijn getrouwd; voor vader en moeder geldt:	X		
Ouders die zijn gescheiden; Voor vader en moeder geldt:	X N.B. geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te behalen		
Ouders die hun partnerschap hebben laten registreren	X		
Ouders die niet met elkaar zijn getrouwd, maar via goedkeuring van de rechtbank het gezamenlijk gezag uitoefenen	X		
Ouder die niet met het gezag is Belast		X	
In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend, niet ingeschreven in gezagsregister; voor vader geldt:		X	
In geval van samenwonen, vader heeft kind erkend en ingeschreven in gezagsregister; voor vader en moeder geldt:	X		
Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, ingeschreven in gezagsregister; voor vader en moeder geldt:	X Geen informatie geven die mogelijk gebruikt kan worden om voordeel ten koste van de andere ouder te behalen		
Stel heeft samengewoond, nu uit elkaar, kind is erkend, maar niet ingeschreven in het gezagsregister; voor vader geldt:		X	

Voor wie	Alle informatie	Beperkte informatie	Geen informatie
Ouders beide uit de ouderlijke macht gezet, kind is onder voogdij geplaatst; voor vader en moeder geldt:		X	
Voogd	X		
Biologische vader, die zijn kind niet heeft erkend			X
Grootouders die de verzorging van het kind op zich nemen omdat de ouders spoorloos zijn.			X (in principe geen informatie)

NSG Groenewoud hanteert de volgende regels

- De eerste verantwoordelijkheid ligt altijd bij de ouders/verzorgers.
- Op het aanmeldingsformulier van de leerling dient de ouder/verzorger duidelijk aan te geven waar de ouder/verzorger de verantwoording wil hebben liggen voor contact en informatie.
- De ouders hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor hun kind. Het is in het belang van het kind om gezamenlijk de gesprekken te voeren en samen op informatieavonden te verschijnen.
- Mocht men niet gezamenlijk op gesprek komen dan gaat de school ervan uit, dat de tweede ouder/verzorger ook recht op informatie heeft, tenzij hiervoor andere redenen zijn aangegeven.
- Eventuele officiële stukken aangaande het (al dan niet belast zijn met) ouderlijk gezag worden bewaard in het leerlingen dossier en uiteraard zorgvuldig behandeld. De school zal zich aan de afgesproken bepalingen houden.
- Bij onduidelijkheid zal altijd eerst contact worden opgenomen met de eerst verantwoordelijke ouder/verzorger.
- Bij geschillen zal worden gezocht naar mogelijkheden om beide ouders/verzorgers afzonderlijk van elkaar te informeren. Dit gebeurt alleen in incidentele gevallen na uitvoerig overleg en met gegronde reden(en).

NSG Groenewoud stelt zich strikt neutraal op bij onderlinge (relationele) problemen en conflicten tussen ouders. De school heeft altijd primair het belang van de leerling voor ogen.

Informatieplicht van ouders

Alle ouders hebben naar de school een schriftelijke informatieplicht. Dit houdt in dat de school op de hoogte moet worden gesteld betreffende hun burgerlijke staat. De burgerlijke staat moet worden ingevuld op het inschrijfformulier. Eventuele wijzigingen hierin in de loop van de basisschoolperiode van de kinderen moeten doorgegeven worden, zo ook in het geval van een echtscheiding. Om misverstanden te voorkomen ontvangt de school informatie over het ouderlijk gezag en de omgangsregeling graag van beide ouders. Wanneer dit niet mogelijk blijkt te zijn dan zal de school vragen om kopieën van de officiële stukken betreffende de kinderen (ouderlijk gezag, bezoekrecht enz.) zodat dit in het dossier van de leerling bewaard kan worden. Indien de school geen duidelijke informatie van beide ouders heeft ontvangen of de officiële stukken niet heeft ontvangen kan er niet gehandeld worden volgens dit protocol.

Indien de school niet over de vereiste afschriften beschikt, is de school toegestaan naar bewind van zaken te handelen met inachtneming van **artikel 1:377c BW** en wordt ze door beide ouders hierbij gevrijwaard van elke vorm van aansprakelijkheid.

U gaat scheiden, en dan....

Het is wenselijk dat ouders in een scheidingssituatie zo snel mogelijk en in een vroeg stadium de mentor hierover informeren. De situatie thuis kan direct invloed hebben op het welbevinden, de concentratie en leerprestaties van de leerling op school. Wanneer de mentor op de hoogte is van de oorzaak hiervan kan de leerling beter ondersteund worden.

Op school zullen de volgende stappen gevolgd worden wanneer bekend wordt dat een kind in de thuissituatie te maken heeft met een echtscheiding:

1. Als een mentor weet dat ouders gaan scheiden wordt dit gemeld bij afdelingsleider
2. De mentor informeert de zorgcoördinator en betrokken docenten
3. Indien er op school zorgen zijn bij beroepskrachten of andere signalen zijn omtrent het welzijn dan kan er een afspraak gemaakt met beide ouders om de situatie te bespreken en het schoolbeleid toe te lichten. Dit gesprek is tussen ouders en mentor. Op verzoek kan de zorgcoördinator/ schoolmaatschappelijk werk hierbij aanwezig zijn;
4. Van het gesprek wordt een kort verslagje gemaakt. Dat verslag (met afspraken) wordt in magister genoteerd en aan beide ouders gegeven.
5. Wettelijk is het zo dat in geval van een conflict beide ouders verantwoordelijk blijven voor hun kind(-eren) totdat de rechter (of in afspraak met beider advocaten) een uitspraak heeft gedaan over de toekenning van het ouderlijk gezag en/of een eventueel straatverbod voor een van beide ouders. Voor ons zijn de gegevens die ouders gegeven hebben bij de inschrijving conform de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente bepalend;
6. De school is geen partij in geval van een conflict;

Informatie voor docenten/ mentoren

Per jaar krijgen 70.000 kinderen/ jongeren te horen dat hun ouders gaan scheiden en ongeveer 20 procent van de scheidingen verloopt problematisch. De impact van een echtscheiding op de leerprestaties van een leerling is net zo groot als de impact van het overlijden van een ouder. De kans is dan ook groot dat jij als mentor/ docent leerlingen van gescheiden ouders in jouw klas hebt en dat jij aan deze leerlingen merkt dat de scheiding van hun ouders invloed op hen heeft.

In dit stuk vind je informatie en tips over echtscheidingen en hoe je als mentor/ docent om kunt gaan met (kinderen van) gescheiden ouders.

Achtergrondinformatie

Gevolgen van een scheiding voor kinderen

De belangrijkste gevolgen van een scheiding voor kinderen en jongeren zijn op korte termijn:

- Externaliserende problemen, zoals agressief gedrag, vandalisme en - voor oudere jeugdigen - delinquent gedrag, roken, blowen en drinken.
- Internaliserende problemen, zoals depressieve gevoelens, loyaliteitsproblemen, gevoelens van angst en een laag zelfbeeld.
- Problemen in vriendschapsrelaties.
- Een minder goede band met de ouders, vooral met de vaders.
- Problemen op school, zoals lagere cijfers, concentratieproblemen en spanningen in het contact met klasgenootjes.

Op lange termijn zijn de belangrijkste gevolgen:

- Een lager eindniveau van de opleiding.
- Een lager inkomen.
- Een groter eigen scheidingsrisico.
- Een groter risico op depressie inclusief een groter beroep op de hulpverlening.
- Een zwakker wordende band met de (ouder wordende) ouders.

Leerling signalen

- De leerling trekt zich terug, is stil en afwezig, angstig.
- Het tegenovergestelde: de leerling is overactief, te druk.
- De leerling is agressief en prikkelbaar, overal kwaad om worden.
- Het tegenovergestelde: de leerling is introvert, ongeïnteresseerd.
- Schoolprestaties zijn minder.
- Overgevoelig, snel huilen, bedroefd.
- Terugval in ontwikkeling (bijvoorbeeld stotteren).
- Slechte lichamelijke conditie.

Vechtscheiding

Een echtscheiding is voor de meeste jongeren een ingrijpende gebeurtenis, ook wanneer de ouders in goed overleg scheiden. Wanneer een scheiding problematisch verloopt kan er echter sprake zijn van een vechtscheiding.

- Vechtscheidingen kunnen zeer problematisch verlopen door slepende meningsverschillen. Er is veel onderling wantrouwen en ouders zijn niet in staat gezamenlijk tot goede oplossingen komen.
- Vechtscheidingen gaan gepaard met hevige spanningen en conflicten tussen ouders, waardoor zij niet meer in staat zijn om het belang van hun kinderen voorop te stellen, of waardoor het kind inzet wordt van de strijd.
- Vechtscheidingen gaan gepaard met zeer negatieve gevoelens naar de andere ouder en ook met acties die bedoeld zijn om de ander schade toe te brengen.
- Verschillende factoren – die elkaar kunnen versterken – kunnen een rol spelen bij vechtscheidingen zoals: langsepende juridische procedures, financiële gevolgen van een scheiding, onverwerkt verdriet, psychologische problemen, een nieuwe partner of huiselijk geweld.
- Niet alleen de ouders en kinderen, maar ook het netwerk van de ouders raakt vaak betrokken in een vechtscheiding. Denk hierbij aan leraren, familieleden, vrienden en instanties.
- Soms kan een vechtscheiding ook een stil gevecht zijn. De ouders zwijgen elkaar ‘dood’ en de jongere mag bijvoorbeeld niet over de andere ouder praten of zelfs de naam niet in huis noemen.

Tips voor mentoren/docenten

Jouw rol als mentor/ docent

Mentoren/docenten vervullen een belangrijke rol in het leven van leerlingen. Een leerling besteedt veel tijd op school. De leerling moet zich dan ook veilig kunnen voelen.

Om dit te bereiken is het belangrijk dat een mentor/docent betrokkenheid toont voor de leerling, voor de veranderende thuissituatie en voor de gevolgen die de ouders ondergaan bij een (aanstaande) echtscheiding. Het is hierbij belangrijk dat de mentor/docent geen partij kiest voor vader of moeder maar neutraal blijft.

Van docent/ mentor wordt verwacht dat hij/zij de leerling goed volgt en gedragsveranderingen signaleert. Wanneer een docent/ mentor ziet dat de leerling extra hulp of ondersteuning nodig heeft, kan het zorgteam ingeschakeld worden. Gebruik hiervoor het IZO formulier. Hiervoor is toestemming van ouders nodig.